copied from mackenzie

volume 32

copied by

P. Lalitha

Compared by
N. Venkata Rao.
C. R. [illegible]

Contents

గణపతి వారి వృత్తాంతము

స్వస్తి శ్రీ త్రిభువన చక్రవర్తి శ్రీమద్విజాభి రాజరాజ
జదేవర విజయ రాజ్యసంవత్సరంబులు శాలివాహన శకవర్షంబు
బు ౧౦౬౨ SS 1067 AD 1144 యంశ్లేషు శకవర్షంబులుగాను ఓసనొ
టి రక్తాక్షినామసంవత్సర భాద్రపద బహుళ అమావాస్య అంగారక
వాసరంబున సూర్యోపరాగ పుణ్యకాలమందు శ్రీగణపతిదేవర
చేతను ధారాపూర్వకత తరణీకపు మిరాశి స్థావరంబులు యాగపురం
జనార్దనన్న నియోగులకు ఇచ్చెను. కొండవీటి సీమ వెల్లటూరు మొదలు
కొలమున్న యాశ్వన మిరాశి సంప్రదాయ ఖండవికలు న్యాయసిద్ధ పర్య
ప్రకారం యాసేతులు కొండవీటి తిందను వెల్లిన పద్యములు సీమల
కుచ్చితనం చేసిన తరగారలు శ్లోకం అతక సంఖ్యాత గోత్రాణాం విప్రా
ణాం చతుస్సహస్రాణాం| ఆంబయగోవిందనగరాంచ| ఖండవేజగపద్మాపో| బాల
భాస్కర వివేశాం| పుస్తకాం తోం పుర స్థాను| సభాగ స సకాత్మే నాం| ఖండ
వైనాం ద్విజయోగ వారిక|| ఇ మొంజకేత్యయ పాత్ర లనాము యుత వృత్తాంద పాట
ప్రత్యేక్య కర్తాణింత మూలాఖన మోరతాంట
ఖండవిల్లు 3 దం యాప్రెలంలోను తాం తెం ఖండవ
యగ్రం వంశ పృథి మేర హుళ్ళాని ఇ ఓ ౧ వాయుత్తాలంఖని నాయూ యోతంచే
సెను. ప్రమాదీచనామసంవత్సరమందు యాంపన్ని రాజ పృథివీపాల
యారెండు ఖండవాటలబాబుయులుస్వర చక్రములు యాం తెనాగ పతి
దేవరాయనిమ్మొ టఉలు వై వృత్తులు చేసి బ్రాహ్మణులకు ఇచ్చె నూర్తో
తేక అర్కసంఖ్యాత గోత్రాణాం విప్రాణాంచ మహాత్మనాం| పృథ్వీత్రింశ
తి సంఖ్యానాం ఖర్జీకాగ గణపతి దేవరా|| శ్రీమద్భూమ్యా వరసేనా ఖం
డసంఖ్యాప్రవృత్త దివ్యా జప్రంగ వేశ్మనీ| గామాంతదా|| శ్రీగణపతిపత్నా

ఖాం వ్యక్తి ప్రమాణ క్రామసిద్ధత్వాభిషేకా। యాపదాలుగనేమలు నాల్గెండ్లువేల
నవుని షుని పుదిగ్రామా నాలు ప్రతాపరుద్రుడు వెలిసెను యా ప్రతాపరుద్రాన్ధ్రులు
వేల్పుట ఉండురు యానాదిశిఖరసిద్ధి తోట ఆత్మ్యాత నియ్యారుగలు త్రినేత్రు
డుగనత తైరుగా ప్రతాపరుద్రుడు అనియునాంగుం తెతాయమున్న రుద్ర
మం శక్తి నేత్రుడుగనుతేను పెళ్ళిను యా ప్రతాపరుద్రుడు మొలిచె
డుపాలు కేదిపసేంయు నా శిఖలు వెంటగంటి ప్రతాపరుద్రుని దర్శనాధి
కేవస్తుగనుక సోమరుని రాంధ్రులు మహత్తర యాపవతెను

నాలాద్యా

యి ఉత్తేడు నొత నోవారండు శివస్వరూపం వుండు గాలా పిరిగను ప్రతాప
చు శిబాణ కేవన్ను ంయ శివస్వ
రూపంయు ఆ పరాధ క్షేమ శవ్యాదని సేవనిరాడ్యాలు యుగరుస్తా
నం చేసుం యుకొనెను యా ప్రతాపరుద్ర సంఖ్యాగ్రామాలు లక్షా
మ్మా కే అగ్ర మండలము నియ్యశేషా తెలుదవా ధర నా మొటా ఖ్యాతి
మ్మా పత్తేనాపురం నా దాప వం ప్రాధనమతులు త్రైతెల్యాచంద త్రైవిర్చదంద
డా॥ తైళ వాంప కా బుద్యా నెడ్డ దొవిక్షే పరం భూమి సం ముఖార్ధాగదలు
పౌరావతిగ్ర్పరంద శాపం ప్రతాపరుద్ర ఖ్యా తృతీయరుద్ర సంఖ్య
యా। అదా ప్రతాపరుద్రా షెళ్ళా బయా పాలు పుర్ణా పురస్తిం ప్రపిగిసా బ్బాం
యుగ్రారునుర చేకోసప్రత్యూషా యాపతె॥ యునిపు తెంబ్రా గ్రామదాల
ప్రతాపరుద్రుడు యాప్పిన అశ్రితుల సు లయాదిను స్థాపట ప్రత్ర అం
నురంలోని వేదిది అంటెను.

యాపద కొండు గ్రామాలు దాల్ల నా కృత్యాటు వర్తి
అందురయుది ప్రతాప్రుండు యాప్పన అశ్రి మండలు యా వెల వ్రాత
వ్వాంమన ప్రైపుని నది సంవత్సరంలు మొలకు యా వెలవెట కాల
వింబూనను శ్రీపుటర కళా కొలం ప్రసేవపారు అవతు యా ప్రతాప

యుద్ధుడై చనిపోయిన తరువాత తరంబున ప్రాణ త్యాగమున వస్తూ ఉండి వత్తా
మొదలుగను కొన్ని జాతులు కొండరు పెద్దాంతరలావు ప్రాయు సారాయి
ప్రతిపాపరు ప్రాణ పుత్ర పౌత్రులు గనక తలాకు వచ్చినటువంటి దేవుడు
రతి కేవలం అయ్యి కాపురం ఉన్న ఈ భూమి మీద ఉన్నారు మొదటగా
ఉపచారం చేయించి ఆయన కాశీకి పోయి గంగలో స్నానం చేసి విశ్వేశ్వ
ర స్వామి వారి దర్శనం చేసుకొని ఆయనకు వెళ్ళ వచ్చేటప్పుడు వచ్చిన శిష్యు
ప్రాణ వేసినందుకు కొండపల్లి ఉన్న తమ్ముడు ఉన్నాడు అని వేశారు అన్న
వెంటనే అలా తెలుసుకుండా ఉండి ఆయన కాశీకి ప్రయాణం చేసిన నాటి
నిద్ర మేలుకొలిపి కాశీ వచ్చి ఆయన నిలిచియుండి తను ఉన్న
వచ్చిన తరువాత నేరక పోయిన ఆయన మనసు మర్చిపోయారు ఆయన
కి ఆ సాంగత్యం చెప్పేటప్పుడు వారి మీద ఉంచి కాశీ వచ్చి ప్రత్యేకంగా ఉత
జయమును పొందించి ఆ పిల్ల తెలియని ఉపచారం చేయించి ఉండు
పోయి వచ్చిన జాడ చెప్పి గనుక అట్టి కాశీ వచ్చి తన ఇంటి ఉండి
న ప్రతాపము పెట్టుకొని మొదటగా తోకుండా పోయి స్నా
నము చేసినందుకు తెల్లని మీద గ్రంథాలు ఉంచి తెలుగు బాలబంధు చేసి ఉం
చి కాశీ వచ్చి నడిచి ప్రయాణం చేస్తే పోయినారు స్నానము చేసి ఉంచుం
వచ్చి ఉండి కాశీ పల్లకీలు వచ్చిన బ్రాహ్మణులు గంగా స్నానము చేసి వచ్చిరి
గనుక వారిని పిలిచి చేయను వచ్చిన వారికి చెప్పినందు గనుక
వారిని పిలిపించి గ్రంథాలు ఉంచి వస్త్రాలు మొదలుగా ఇచ్చినారు
ఇచ్చి బాలబంధు కాశీ బ్రాహ్మణులకు వేదశాస్త్ర ఉపదేశము చేసి కస్తూ
రి ఇచ్చి గనుక వారు ఆశీర్వాదము చేసి దక్షిణ తాంబూలములు ఇచ్చి పుత్ర పౌత్రు
లు ఆయన మొదలు మొదటగా నడిపించిన వేదశాస్త్రము
యందు కాశీ నుంచి నడిచి వచ్చి వస్తూ ప్రయాణం చేసి ఇంటి దగ్గర వచ్చి
ఉండగా మొదటగా బ్రాహ్మణులకు భోజనం పెట్టి అయినారు

వెంకటకృష్ణమావెళ్ళినతెలంగాణంవరకూ యిసుకపర్తి దాకా అకాలమందుకే
నుయీదేశంవస్తాను మాకులవారివృత్తాంతము చెప్పినమాన్యసంరక్షణస్తా
పనచేశారని యీగంగాగర్భమందు స్నానము చేసి తాము ప్రాయశ్చిత్తముగా
వచ్చిస్తానాడాని ఆలాగున తెలంగాణగాములయున్న బాలుకు
నియమించితె చెప్పినప్రకారం వచ్చిస్తానాడారు అంతటనుంచి మొగలాయిగారు
మాకుపనిపాలుకొనిరి శనకరాయిగారుతక్కినగాములుయీకొవపుగనుక
వారినియుద్ధరించి గంగలోస్నానముచేయించి యీయుక్తిసాలుకమ్ముల
నతోనుఅన్నామనుగంగాగర్భమందువెళ్ళ నాటిండిలుపుండే అకారం
రన్నబ్రాహ్మణులుఅంత అయ్యాయా యివాడున వెస్సిత్యాదవుమువెసెరైద పూర్తాత
మనగానిమాలు సప్తాంగానివెదాలు చాయితెవలనయిమిలా.
తెలుగునాడు మాంవల్ల అన్నముకాలుసత్వంతాలాకిల్ల తిరమాలయుగు
ఊరులవాండ్ల కార్యాలు మాయెనక గలాగాలు మొదలు వారి ఏర్పాటున తన
దునున గాంకటుని ఆహార్బ్యాదనం చేసి అంటకొడి విని పత్తిని రామప్ప తేనే
పుష్పపవిత్రం చేసి యీండిన పొకానిలు తనిమిమామిమొగలాయిగాలు
పనిగానుండుఅనిరిగనుకబ్రాహ్మణ సపెలయుంతాను మొగలాయిగారునచె
నువారు మంపాస్థానంనప్రవేశించిరి మొగలాయిగారు పనిగొనవారుగ
నుకమెప్పులమంగనిరు నుక్షువనభార్యాతేయాయివారు మెదలు
చెప్పిరిఅనివనలాతాయిబారిండిలటిఅంటకొడి వక్షతిజయనవుయీద
పక్కెంచయనుచెప్పుకొండగతానురాజితిఆయిష్టాంతేటపుఅనిఅంటకొం
పితిచేసికొనవాడుయాగకంటా ఉంద్రబ్రాహ్మణుల అను మొదలాయి
బ్రాహ్మణులచెప్ప వారుమారుఆర్యావర్తనము చేసిమొగలాయిగారుదవి
పెంచితియుక్తిని యీదిపనికొన్న అకాయిగనవేనామకుని
కొంతానివారుకెవలు ఘనుడవారు సత్వాదాయభాగిఅనిఅంటె అం
అంకొడివక్కయాయి బ్రాహ్మణులకుపెడయనిలెత్తేవారు వారికిచెప్పాలు

పైనచెప్పువచ్చినవారు ఆచార్యులనంచేస్తే అటువంటిపూర్వాపరవృత్తాంతం
వినిపించుకుంగాను ఆచార్యులనంచేసితదాన్ని అంటె బ్రాహ్మణులతో ఉన్నారు
పనిలేరావు అటువంటివారికలను బ్రాహ్మణ అని అనేగనుక తర్వాత
మొదలోపంచభిక్షజీవనములుమాదని అటుతర్వాతను ప్రభువులకు
మహారాజుకు తెలిపిరి కలిగెను అని ముఖ్యులైన మొదకపండేపేరం
జు కర్రారణపొన్ని చెప్పించివందసంఘ కప్పింటి ఆవందసంపభావు
భూమిందుచెప్పి బ్రాహ్మలకు జీవనములు పిలవనంపించి ఉండవలెను
నావస్తువమొక్కలను నిజంగా చెప్పితే వారిమొక్కవారిమొదలు చెప్పుతోంత
ప్రెంతి వారికి అందరికిని యీభాగము నిచ్చి యీసంప్రదాయము పుస్తకాలు
అని నాయారెండు వైగలవారిలో మెక్కవతకు మనవి చేసి పరుపువెను
వచెనని ముక్కంటి అనేగనుక ప్రభువులవృత్తాంతములు సంబంధించిన
కారసర్వం వుంచని జవాబు ఇచ్చితిరి

బ్రాహ్మణ జీవనముల మీద తెలుపుతూను
నిమిత్తం ఆ లజీవనములు యథార్థం చెప్పితి వారు జీవనములు మాకు
మొంతె చేసి మనవుండ నిజంగా చేసి ఉండి సమూహసంపూర్ణంగా చేయం
చకలనని వనస్త్రీ ఆ నిత్యము చేసి వారి పన్ను అని చెప్పిరి గనుక
తెప్పవచ్చునే చెప్పే అని బ్రాహ్మణులు తమతమ నివాసముల మీదినెల్లి
విచారించి జీవనములు చేసిన గ్రంథాలు ఉన్నవి స్వయముగా ఉండినవారు
మొదటి చెప్పిన యథార్థంగా జీవనములు గుండరమనము చూస్తా
గదు రాజుల ఉత్తరప్రాంతపురం వెళ్లి మొదలు చెప్పలేకపోయితే వం
అతి మేలక్కే ఎక్కం వేంకటేస్వర నాననివాంబుల తోపించగా పుండె జీవనములు
కారసర్వం చెప్పితిమనని సర్కారు వున్నది అని చెప్పితిరి జీవనము
యిప్పుడు దేవరవారి ఆజ్ఞ చేసిన మామూలు వారికెవ్వరు
చెప్పితిమి మా మామూలు గలదని విచారించి వారి ఆజ్ఞ ఉన్నదని

ట్లాడియున్ని తి అన్నవస్త్రాలున దిపించి ఉత్సాహం చేష్టచేసిరి వారు పుత్రపౌ
త్రులు అందరు ఆశీర్వచనము చేసి యీ వంశము అసమానముగా వెన్నె
లాచ్ఛత్రంగా వున్నది అని యీరీతి మంత్రాక్షతలు వెయ్యగా బ్రాహ్మణు
డినిన్నేను అక్షతలు మంత్రించి చేసిరా వెన్నెలాచ్ఛత్రంగా వుండుమని చేసిరి
వాన్నాయి గెలిచి పోయినారు అని అనేగనుక బ్రాహ్మలు యాగ్నీకము చేయు
చరియాలు నివాస చేయగా పోయెను వెయ్యించి బ్రాహ్మణులు తమకు
యితేకవల్ల ఆశీర్వచనము చేసి కేరాబాద వమ్హానికి నిజమైనటు
వచ్చిరి వృద్ధులు వారిని యీవంశం వృద్ధి వసువచ్చునని గ
నుక దైవానుగ్రహం వున్నదని నిన్నెవే చెప్పినవారం అని యీ బ్రాహ్మ
ణులందరు ఆశీర్వచనం చేసి యీ వంశము యెప్పటికీ వెన్నెలాచ్ఛత్రం
వున్నదని మంత్రాక్షతలు వేసిరి మంత్రక్షతులు వెన్నెలాఛత్రంత
నము పొందునట్టు చేసె గనుక బ్రాహ్మణుల గెలిపించె గనుక రా
జా నేను సంతోషించి వారు వెన్నెల వినయానుగ్రహం అని చెప్పిరి యీ
బ్రాహ్మణులు ఆశీర్వచనము చేసి వెన్నెలఛత్రం వున్నదని అంటున
త్రమేమి ఉన్న వారు మంత్రదోష బ్రాహ్మణు అనిపించి మెప్పించిరి
దయచేసి గనుక యీ బ్రాహ్మణులచే ఆయెను.

యీ బ్రాహ్మణులు చేసిన వృత్తి మొదలైనవి
వేతకాలు పనులు. యీ బ్రాహ్మణులు ఎక్కినాలు అబద్ధాలు అని చెప్పినట్లు చేసి
నగ్రంథాలు దక్షం చేయించి గనుక మనము చేసిన గ్రంథాలు వనములో
ఉగ్రదస్సం చేసి అమరనాథ రిగోవిందరాజులు బహుస్తోత్రము సమయాని
కైనిలి క్షేత్రం చెప్పే అబాష్యా రామాయణం వున్నది చెప్పినట్టు
చెప్పవలసినవసరం లంచెనేటి వారి వృత్తి మొదలైనవి
యీ బ్రాహ్మలు చేయగల వారిని మనమేల రాజులు బాంధవులని చెప్పి
యి మనస్త్రాంచేత వృంక్షిణి అప్పుడు యీ బ్రాహ్మలకు మొదటిన

మాత్రమేగాని మాకు వేదశాస్త్రములని ప్రమాణత లేకపోయెగాక అనిన్ని వేరుగా
పురాణము చేసిన పెద్దలందరును మొదలుకా పురాణము చెప్పినారు కనుక లేకపో
గా తేలుచున్న మాకు మళ్ళి మీరు అనాదిమైన వారమని యొక్కరిన కష్టుపుట్టు
అతివిస్తారంగా ... మంత్రము భస్మము పెట్టుకొన్నారు పుస్తకము తెలుప
ములుగాక మారాజు ... జనకాదులు తాము ... తాత్రిమి
బారి ... చెయుటకు హెంబు నందున నారు మాధవశర్మ వోటు పట్టు ఇది
చెప్పితే ఏక స్థలానకు పోవుగాక పరరాజు ... ఉచ్చుబడుగాక
అనిన్ని ముమ్ములు ... నకలసి వుంటే ప్రతి హెంబు నవారు
సుత్రము బ్రాహ్మణ స్థానకు చెప్పి ... గాక అనిమా చెప్పు
న శేషించి బ్రాహ్మలకు సూత్రంధాలకు స్తంభ స్థిరము ... దారలు
ధర్మస్థానము ... ప్రయోగాలు మ ...
పుంచు మెమ్మని ... గ్రంథములు ... ఉండరు
విషయ ... [illegible].

పెరుచని హెంబు నతద నంతరకు ఉండును నకాళ్ళి.
రాజేశగతు క్షీయంకస్తే రాజ్యాధిరాజు ... ఇచ్చిన
తెప్పేటి గంగలు ఇన్నే ... నిర్మించుట హెంబు నారు ... ఆరాధ్యం
బ్రాహ్మలంతా ... వర్తనలు ... కృష్ణ ... పాడు
గాం ... గనుక మనవారు ... చేయు ...
బ్రాహ్మలు ఇన్ని ... తేలు ... నట్లు ... వారు
... పుస్తకాలు ... బాలలు ...
దిగిరి గనుక ... ఇన్నిన ...
... గనుక ...
... చేసిరి ... వస్త్రాలు ...
... [illegible]

ఇంతటధరణి వెంట రెండు బిర్యాలు కట్టి ప్రవేశించె ప్రతాపరాజగ
నుక ప్రతాపరుద్రుడని రిప్రతాపరుద్రుడు కాకతీయ సాగం 3 క్కించినదును
ముందటి మాను సంవత్సరము నడిపి సుల్తానుచేత నుపట్టుబడెను
యాజయనులు శాపం తగిలినది యవనులు కొప్పరం చేసిన పెంట్లసాగు
ద నువృంత ముందరి తెలంగాణ నుప్రతాపరుద్రుని కథము.

గజపతి వారి వృత్తాంతము

యీగజపతి వారి యింటిపేరు వారిట్లు వారు
వచ్చి రాజులు గజపతి వేలు విశ్వాంభరుడు అనువడు ప్రబలుడై రాజ్యం
త్సరంబులు ఏలెను. ప్రతాపాలును చేసెను ఆ విశ్వంభరుని కొడు
మాల్కన గజపతి యనువిశ్వాంభరు పుత్రులు బాలబుద్ధిరుద్ర భూపవరకు
తియానాలిని నలుగురు మనుషులు గజపతిలనే పేరుగలవారు హా
ర ప్రధాంత్రములు ఎ వెలది గ్రంథము తెలుగువారు నుజగనాలు గోంద
బరుదులు నన్ను గజపతి స్వామి కారంభ విశ్వారలు వెంకటేశ్వరం
పడమటి పద్మగాని యీ మెండ తెలిసిన మాయాలంపద్దులు గనెను
ఉన్న మేలుతూర్పు ఆరెంపవటి సాగులు బ్రాహ్మణులకు వృత్తు
లు క్రమంగా లుగాను మున్నటి రాజులు నున్న బళ్ల వెన్నెల తెలుగ
జపతి స్థానవాటి భూపెంగ గజపతి వనిసరా॥ బ్రాహ్మణ వేదశాస్త్ర
శ్రేష్ఠిరితం భజనపేదా దవో॥ ఆ విని యోగజపతి వేదశాస్త్ర
బాలబుద్ధి వెలదటి యంతనిగ్రామంలో బావి తెలనవెంట ప్రతి
గ్రామంలో పెంటెం మూలెండ గ్రామాలు లెంపలేమున్న భూముల
చేసిపెలి మేల హద్దులు నిరిపి బ్రాహ్మణులకు పెను శిలాతపు॥ శ్రీముఖ
కాల కర్తరస బాకు ఖండము సింహబాట్ల వృత్తి ప్రధాన పత్రికనెలసెట, దండా

త్ర భౌ శ్రీ రుత్తు మద్దిగిరుల్ప్రాంతింపశాస్త్రాగపంగ తాభ్యస్తి। భత్తుత్సవతి
శాసనపుర్ణ్ణచంద్ర। స్తుబాల మాత్రెగంద మహిమతెశకి। తత్పుల్లమ స్తాతపు
మూలిఫలిత్రకి। పరత్రైమూ చంద్రనిపెశతారకె। శ్రీ ప్రస్తకతపద్మనాభతుల
కొనంతొబాం తకొలంటకొనాయ కనాదిమహాధసాంగనిభదరయంశౌత్న జా
వందనా। ఖోమూపాండవచారు విక్రమ నిఖంశ్రాఖండ వాంటెశ్వరంవ్యారా
రాతిమహాత్తవ ప్రాతు వితంరక్షంబొభూపెంత్రము॥
'స్వస్తిశ్రీ త్రిభువనచక్రవర్తిసత్రరుక్కా జాతిరా
జవిజయరాజ్యసంవత్సరంబులు ౧౦౪౬ గునేటిశాలివాహనశకవరు
షంబులు ప్రమాది నామసంవత్సరముందునను యాబాలభాస్కర వొన్న
నియూరనిప్రలంలోనుభండి వాంటేపు మద్దిగిరాలప్రాంది తయామదాగాను
పెలి మెరహద్దు చేసి గోత్రాలవారితోవృత్తులు ఖండవాంటేల్కా
యిచ్చిన. యూరనిలో నైరుతి పలంభండవాంటేలు ౧౫౦ మెలత
బారిపేలం ఖండవాంటేలు ౧౦ బాస్కరదెవ్ర గలం ఖండవేటు మద్దిగిరాలప్రాంది
ఖండవాంటెగ్రామము బ్రహ్మణులకిడవుర మద్దిగిరాలకు తూర్పు మెర
మేకరవే ఒంటి చింతల ప్రాంత మెలతబారి తూండ దినుంబు యూరుని
పడమర మెలతబారికి తూర్పు పేలులోగాను నదుము మద్దిగిరాలప్రాం
ది పేలంలో బొబ్బవచ్చును మద్దిగిరాలు పెలం మేతూర్పు తేయూరిని
మద్దిగిరాలకు పెలి మెర ఆముడ పడమల మెలత బారు మద్దిగిరాలకు
పెలి మెర ఆముడు మద్దిగిరా లప్పాయి బండ ప్రంరం తెను తెందుగుబండి
పరంపు నిమ్మంటు హద్దు నుంచి మద్దిగిరాల ప్రాంది దక్షిణ ప్రభాగంతు
లకబారికి పృత్తరప్రభాగముతో గభద్ర పడమరగా కొలుపునతె
ఉకెబారు యూరని పెనుపెను మాదిమాడ వితుంటు హద్దు తాలచేయా
తీపులం పృత్తరప్రభాగంఖండవేటుగం ఖండవాటలు తూలుకొరికిండమ
బగటం వాసి మద్దిగిరాల ప్రాంది మెలత బారికి పేవ పాలపడుదుపెదిమెర

పట్టము చేసి సురలు బ్రతికినంత కాలం తొంటి పై లలిత భూమి పాలించు వారై గెలి
త్రైలు వారికి బాలభాస్కరుడని ప్రఖ్యాతి ముంచు క్రీ.శ. ని కీర్తి
మహాత్మా రసబాహు ఖండు సంఖ్యా ప్రవృత్తి ద్విజ పుంగవ వైశ్యులై యా
బాలభాస్కరుడని ప్రఖ్యాతి గాంచి హనుమ నకేతనంతో క్రీ.శ. ముందే పుష్కర శతాబ్ది సం
వత్సరము లాగ్యాగాన్ని లక్షముచ్చెను.

యాగపతి వారి వంశీకులు మరియు వారు
ఇందులు యాగపతి వెంకటరాయలు రాయలవారి వంశీకులు సంపత్తం
వారు ఇందులు తిరిగి నెల్లూరు వారు ఇందులు సక్షత్రియులు నర
పతులు మరతలు విశ్వనాథుడు ఇందులు పేరుగాంచిన రాజ్యాన్ని
ఉదయగిరి వెంకటేశ్వర స్థానము వివాహం చేసి తూర్పు రాజ్యాన్ని గజపతుల
మొదలగు వారు పెక్కు రాజ్యాలు ఆక్రమించి తూర్పు తీరం వెంబడి
వుండిరి తదనంతరము దుర్గము తొండమనాటి నెల్లూరు రాజ్యాన్ని గజ
పతులు మొదలు పాండ్య గారు యాగరెడ్డి వారి వంశీకులు పాత్రీ
వారు ఇందురు హంపీ కల్లూరి రెడ్డి అనే ఆధిపత్యంలో రెడ్డి రాయల వారు
ఉత్తరాంధ్ర కొండవీటి కల్లూరి రెడ్డి అనే రెడ్డి ముమ్మడి పెదవేటి
తెగువయాగ రెడ్డి వెలసి తిరుపతి ఒకటి అస్తమించె తెనుగు
మారవుల్లి అనే శారదా నది దారి తెలుగువారి అనుమతి కొండవీటి
ప్రాంతం కొండవీటి సామ్రాజ్యం దీని కొండవీటి మునుకొండ బెల్లం
కొండ నాగార్జున కొండ ఉదయగిరి కొటీశ్వరి యాగపతి వారి విమల
బడి కొండ వేపనేని గాలు గ్రామాలు నేలు మొదటి కల్లూరి
రెడ్డి నిర్మాణ శక్తి చెంబడించి పెల్లగించి అప్పటి వైభవం
మొక్క మొదలు ఆయుతర్యాన అనుబవెమారెడ్డి మొక్క మొదలు
అయు తర్వాత అన్నవేమారెడ్డి సంవత్సరాలు మొదలు ధర్మపరిపాలన
చేసి మొదలు ఆయుతర్యాత సంవత్సరాలు పాలించి వేమన్న

మొదలి గ్రహరాజు మొక్క కీర్తించి యేలెను. ఇటు తర్వాత రాజవేదము
లుగు సంవత్సరాలు ఏలెను. యిట్లాగు గుఱుశేష సంవత్సరంబులు యేలి
విష్ణుబ్రాహ్మలకు ఇవరకు అగ్రహారులు ఇచ్చి గ్రహరాజు
వెలకువున్న మొల్ల మొరవెంకటేశ్వరులవారు ఉండుటగాంగా
నికి కైనక తూరగాదేప్టించి శ్రీసిద్ధుడు నౌశిక్ష వారి తవశ్వరుడు వారి
తెల్లి ప్రఖ్యాపెనెను యూరెక్లరారు కొండవాటుదుర్గ సదుకు కొప్రవం
చినలక్ష్మి బింబు రూపులు కార్యుల మెత్త దాటుకాచె హంసనామాకేటు
నాల్గు యూండుదుర్గాడ స్మిమొత్తము ౧౦౦౦౦ మొత్తలరెండులఇంత తెకొత్తడం
౧ ఇందలు మొత్త జానకి గెళ్ళ కొప్పు చేసే హుళం ౬౦౦ పొందులకొప్పు
౬౦౦ యూండుదుర్గం కాచె హూళంగ౨౦౦ బురుజులు తెల్చి
యూనాము కేలు దుర్గం కాచె నాలు వల్లపాటు కే
సహుళం ౨౦౦౦ యూ పెట్టునతొండవ ఘమిను కొండవెళ్లి౦ కెం డాగా
జాని మొండ దుర్గాలు రాజు మర్ల తెంటు కాండ ఇంగాజ పెతినరప
మొదటే ఇలది గాకనువద్దె రెడ్డి తనుకుటూ కాలుతుని తెలూచి ఇంటూ తొండ
పెటితెంద మెళ్ళె పెదులూగిరి ఇదులాగాటులూ శ్రీమూర్తన్న వారి తిప్ప
పతపరస వెలి నిక్షెపం ఇవి శ్రీసిద్ధుడు ఇనే తవిశ్వరుడు వారి తెల్లి ప్రఖ్యా
తివైయ గారు సాని సాక్షి రాజులు ఇందులు ఇవి కిరి ఇయాగము తమ శ్రీకృష్ణ
దేవరాయులు శ్రీసిద్ధుని కవనం దెక్క వారి తవిశ్వరుడు ఇలాని నిపుడు ఇలాటు
గనుక శ్రీసిద్ధా నిసూండ డవలెను ని మృష్ణ దేవరాయలు పిలువనంపించెగ
నుక శ్రీసిద్ధుడు విజయనగరమునకు వెళ్ళగల ఇనె నెంబమి హెంబు రాయ
లు దెప్పుని సంప్రాధి కిహెంబు నంతే ఖ్యాని ఇయమొప్పారు ఇని ఇ శిక్షగనుక
శ్రీసిద్ధుడు రాయల వెవ్వడి కి పద్యంగా చెప్పెను ౪ నే పద్యం। పరరాయ
పరదుర్గ పరవైభవ శ్రీలు తెన మొసె విడనా మకొండవాడు పరిపంది రా
జ స్వాబలులు లఘుం భించు గురుత్రసెనెర వెడు కొండవీడు పట్టులకి

విక్రమతెల్గాంసా హుసేంషా నరింటుతోటులాంబులతోజేడుకొండవీడు
సంగ్రామంలాగాలతో మొంహాలుబుట్టించారు మొదలు అంజుకొల్లు తాం
డు వేడుకట్టులమట్టి భసాంమంతనరస / వీరభద్రునకు హాటకప్రతేటంగం
ట / సింధురాంభ(యమోహమశ్రీలదరుకొన్నినవరులతి విజోడుకొండ
వీడూ॥ అనిశ్రీనాథుడు అనెగనుక తరువుడు శ్రీనాథుడు అని మొరుక
తని విశ్రీనాథు గాథ్థిబట్టుకనుంగాను మొయుకొండనుని నియమించి
తెం. ఇదియులు జరిగిన తదనంతరం అంతరం కృష్ణదేవరాయలు విజ
యనగరంలో ఉన్నగ్రహరాజు మొదటి కట్టం కట్టలెనని యాత్ర చే-వారా
శ్రీనాథుడు మాదెరెడ్డి కేట్టం బనాడు అని అనెగనుక శ్రీనాథుని మా
ట మీద దమ్మసేనుం బాయుకొలచ రక్షనితగిన యునిధినిం అంపించి అగ
నుకయుక్తుడు గ్రహరాజు మేడ వెయ్యవలెనని రాయలవారు ప్రయ
త్నం చేసినగనుక మాదెరెడ్డి వారు నిన్నుకేట్టించినారు అనిఅన్ని
సాలంచెలు ఉత్సవం చేప్పినా యోవేసేమో శ్రీనాథుని మాటని విని మొక
త్తి బాబ రక్షనితగిన యునిధిని అంపించినారు

వారు అక్కడికి వచ్చేవరకు మాటతప్పేటందుకు
మందు గ్రహరాజు మేడ కట్టరాదు అని రెడ్డివారి వెశ్రీనాథుడు చెప్పి
అంపించెగనుక శ్రీనాథుడు వ్రాసిన వృత్తాంతం బాగా చూసుకుని వారు వచ్చే
వరకు మొదలు కట్టింతమని మాట తప్పితేం వచ్చేమ అని చింతిస్తూండగా
ఉగాదివారి వేదతమూలాలవారికన్న కవులు వీర్య యోధులెవరింతైనవారు
సప్తబాదిలపటిప్రాంతరాజు గడిచెందరను మొక్కు పూర్వ పొంతరాజు
మనావెలిపెట్టి వృత్తాంతం వ్రాసి మనుష్యులపంపిస్తే నుప్రాంతరాజుల్లో
మల్లావస్తు నాయుడు అనుమతి చెప్పించి ప్రసంభం చేయించి మేడ కట్టించారు
అనిస్వప్నంలో ఆచెప్పెగనుక ఆప్పుడా పొంతరాజుకు తనవారు చెప్పి
వృత్తాంతం వ్రాసి మనుష్యుల పంపించి మేడ ప్రసంభం నియత్నం చేయించారం

యింతర ప్రశ్న తమ్మ యిప్పించవలసినది అని వ్రాసి రిగనుక ఆ ప్పటియున
రాయబారులు చెప్పేంతరువాత వారందరును చదివి ద్వారంవారందర జూ
చూపించిరిగనుక వారి చేతుకు మొట్ట మెం చెప్పినట్టు వినిపించెట్టుగాను
వినబడెగనుక ఆ తమ్మనరి తెంబి జెప్పె సంబంధించేయుంచి తమ్మన్నాది
దినాలు లాను తెలిసి వెళ్లేటట్టుగాను చేప్పించి రాయలవారి తో
లాభము వివాహం తల్లి [illegible] రెడ్డి బాలలు బహుమానం చేయించె
గనుక వారు [illegible] రాయల [illegible] నెలకట్టు చేయించి వారు అని
స్థాపించిరి గనుక ఆపుడు శ్రీనాథుడు బహుమానం చేయించి [illegible]
ఈ శ్రీనాథుడు తమ మందిరికి వచ్చినాడు వచ్చెను.

యీ రెడ్డి రాజ్యం యెటువంటి ఘనత
పరాక్రమంతో బ్రాహ్మణులకు వేదాంతులకు వరగౌరవము
సేలు అగ్రహారాలు యిచ్చి తర పోలకు స్థాపించెను
బాలుడు యిప్పించి బ్రాహ్మలకు అగ్రహారాలు యిప్పించిరి యీ దేశము
రాజన వేమన మొదలైన నాయకులు సంవత్సరాలు యేలి తప్పి పోయ్యేగా
ఉనవి ఏగనుక దుర్గంలో నుంచి కొండవీటి సీమను వెలనాటి సీమలు
దగ్గరను సదర్ ప్రభువులు అనే కొండవీటి దేశము యేలిరి
వేమన కొండవీటి సమస్థానం పాలించి యీ దేశము యేలిరి
ఆరు నూరు కొండనుంచి కొండవీటి సీమను సంవత్సరములు శాలివాహన శక
మునకు [illegible] సంఖ్యాక్రమమైన [illegible]
[illegible] కొండవీటి సమస్థానం [illegible]
తెలుగు రెడ్లు యేలినతరువాత శాలివాహన శకవరుషంబులు
యింతట అనేక సంవత్సరము కొండవీటి [illegible] వెళ్లెను.
కొండవీటి సంవత్సరాలు [illegible] సంవత్సరాలు ప్రవేశించి
తెలిసెను.

నరపతి రాజుల వైనం

కృష్ణదేవరాయలు తండ్రి నరసింహదేవరాయలు ఆయ
న తండ్రి ఈశ్వర దేవరాయలు ఆయనలనే గొంతికస్తుంచెవిద
క్షేత్రం శ్రీరంగం తిరుచునాపల్లి మొదలైన దేశాలు జయించినాడు
నే మొదటి నృసింహదేవరాయలు మహారాజుగా వుండు
ఆయనలనే గొంతి మొదలు చేసుకుని రామేశ్వరం పర్యంతం ఏలినాడు
ఆయన కొమారుడు కృష్ణదేవరాయల తండ్రి మొదలి రాజ్యాలుగాక
ఇంక పెనుగొండ మరసంవత్సరం పర్యంతరం నిత్యరాజ్యం చేసి శత్రుసం
హారం చేసెను ఆయన ఉన్నప్పుడు పరరాజులు ఉత్తరాన్ని కోలుకలుక్కే.
లు పర్యంతంగు గుర్తుగా మాటకట్టారు చంద్రగిరి వేడుకొండ వెంకటగిరి
శీఘ్ర పట్టణం మొదలైన దేశాలు కట్టుకుని హైదరాబాదు పర్యంతర
మనుసోయాయి కొండపల్లి మొదలైన నిజాము రాజు వరంగల్లు
గండికోట గుత్తి మొదలైన కోటలు ఆక్రమించి రాజ్యం ఆయనతో
సంతోషముగా కృష్ణరాయలు చేత ఏలించెను అంతట కృష్ణదేవరాయ
లు ప్రతాప గజపతుల సామంతులకు ఏలికగా వచ్చి కొండవీడు కొండ
గజపతివారి కింద స్వతంత్రంగా గజపతి దేవుడు ప్రతాపరుద్రుడు
[illegible] కొండవీటి ప్రభుత్వము ఆయన తోటి ఉపచార [illegible]
సమస్తం చేసి ఆయనను పంపి కొండవీడు తీసుకొని బెల్లంకొండ
[illegible] బంగారు [illegible]
[illegible] కొండపల్లి [illegible] కల్యాణం [illegible]
అనే [illegible] దక్షిణ [illegible] సింహా
చలం పర్యంతం [illegible] గజపతి [illegible]
[illegible] గజపతిని [illegible]

పతి దేవరాయలు సర్వం ధర్మానకు వచ్చు మాట్లాడినంతట కృష్ణరాయ
లు రాయలు చెప్పిన ప్రత్యుత్తరం మా మనుమడు సమర్థుడు సంపాదించి పంపె
మా మేనమామలు మా కుమారుని పెండ్లి చేయవలెను అంటె గజపతి రాయలు
సమ్మతించక పోతె అంతట ప్రధానులు వనమాల తెచ్చి వేసినవా
డంపి హెచ్చరించగా మేలాగాని నాంచారి సత్యవతి యగుదురా అని సమ్మతించె
సినంతట్లో సమ్మతి తెలిసిన కుమార్తెను అనె ఆమెను పెండ్లి చెసెనంత
ట్లో అంతట ఆమెను వెంట తీసుకుని ఆనెగొంది తిరిగి వచ్చినాడు అంత
ట కృష్ణదేవరాయలు శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౩౭ అగునేటి సం
వత్సరంబులు ౧౪౨౮ అయిన ధాతు సంవత్సరం జ్యేష్ఠ బహుళ దశమి వారం
శరీరం చాలించెను.

ఆయన అనంతరం రామరాయలు తిరిగి ఉత్తర ప్రదే
శాలను జయించి మరల తన పల్లె మేలు భారం అనెసి జాగ్రత్త చేసి తల్లి
వచ్చినంతట్లో రామరాయ ఆనెగొంది కి రాకుండానె మార్గా
యమధ్యం చేసి నవాబుల భయం చేత గాయపడి శరీరం చా
లించెను. అంతట గజపతి దేవరాయలు తిరిగి కృష్ణరాయలు రామరాయల్ని
పెండ్లి చేసిన తర్వాత ఆనెగొంది కి రాకుండానె ఉన్నట్టి పగను పుంచు
తల్లి దగ్గర ఉప్పుటి కొండవీడు పెద్దమనుష్యులు కృష్ణరాయలు ప్రౌఢ
ప్రభుడు సాధించి ఉండు తెలిసి వంశానికి పుడుక చేయక వదలను
గా అని చెప్పుకుంటె అంతట రాణీ అయి తీరిన్ని తన పట్టం చెసె
ను. అంతట రామరాయల్ని తమ్ముడు తిరుమల రాయుడు వెంకటాద్రి
డు బహుమాన వస్త్రాలగాయితులు మరాఠా ముస్లింలు తెచ్చి
త్తర భాగాలనుంచి వచ్చిన శత్రువులు వచ్చి మధ్య భయాన్ని అంతా
సాధించి ముక్కుడా శత్రువులు తెచ్చి ఆరాధ్యము ఆనెగొంది లో
తిరుమల రాయలు మన్ని చంద్రగిరి లో వెంకటాద్రి మన్ని కేసులు

చేసి రాజ్యము యేలు మొదలు యుండగా ప్రజాపీడలు వాక్యోత్రాసిన
కేవలము నందు ప్రతాపరుద్రుడు ఓరుగంటియందు ధరణి యేలుచున్
కృష్ణ ఒడ్డు కొండవీటి సీమ కొండ బెల్లంకొండ మొదలైన స్థలములు అప్పుడు
వారి క్రింద నడిచె పెదగాలపురుషుల చేతను వెలనాటి
నివాడు యేలి జనులను స్థాపించిన తర్వాత ప్రజలు గజపతి
సుబా చేసి యుద్ధం చేసిన సమయం

గజపతి చెప్పబోయిన గజపతి చెప్పినట్టు కృష్ణరాజు
యీ ప్రతాపరుద్రుడు పోయిన తర్వాత యీ కొండవీడు
ఈ బెల్లంకొండ మొదలైన స్థలములు తాను ఉత్తర దేశంలో కటకం అనేటి
స్థలం కనుక విజయనగర బంగారు కొండ యేలిన వారికి
బహుమానం యిచ్చి గజపతుల రాజ్యము యేలుచుండగా
సకలమైన సంస్థానములు అనే విద్యానగర ప్రభుత్వముగా
తిరిగి ప్రభుత్వం సాగిన గజపతుల రాజ్యంలో కలసి పోయిన దేశం
ఆ సంస్థానములు వెలనాటి ప్రజలు తెలిసి చేసి అంతట
పరిపాలించిన సమయము.

యీ ప్రతాపరుద్రుడు తరువాత సామ్రాజ్యము
కొండవీటి యందు బహు ప్రజలు సమయం రెడ్లు వారి వంశ
శ్రేష్ఠులు అనే వారు కొండవీటి పురం పరిపాలన చేసి మొదలు
చేసిన దక్షిణ దేశము చేసి తెలుసుకొని సంపన్నులైన బలము గల
పెద్ద చెప్పిన ప్రకారం బెల్లంకొండ వీడు వినుకొండ బెల్లంకొండ మొదలు
అనుభవించి కొండవీటి కటకం దగ్గర భవనం గండి కోట
సంపాదించి నూరు సంవత్సరముల పర్యంతం అద్దంకి మొదలుగా
రాజ్య పరిపాలనం యేలిన సమయమందు రెడ్డి వారి పోయిన
తర్వాత తిరిగి గజపతి గజపతి వారితో కూడా గజపతి చెప్పిన

వర్తులుకగాను కొండవీడుశీమ కొండవేల్పుల మొండవగము ఠాం వెలికట
కం ప్రేటూళ్లు మొదలయిన పేటూళ్లుకేసుబాబుగారి సెకొండవీటి లాలి
కేసుబాబుగారు పాదుకాంగక పతి వెన్న కమూను మూరాజ్యములిన్ని యేలినవ
యినం

ప్రతాపరుద్రుండు వినయులయి కొండవీడు యేలే బ్రాహ్మ
ణులు శ 1343 కెయిరాజ్యాలు యిక్కరతయిన్నారు.

కృష్ణదేవరాయలు నెల్లుజిల్లా గొంతి యేకేసుబాబుగారి
గజపతి వారిని సాధించి వేడప కొండవీటి దెబ్బవచ్చినందు శ్రీరంగపట్టి
రాజునాపల్లి ఉదయగిరి శ్రీరంగపట్నం మొదలయిన విజయనగరం కొండ
వీడు కొండవెల్లింమొండవగము ఠాం గజపతివారిని తేసి పెనుగొండ
శింగకేటకం మొదలయిన సింహాచలపర్యంతం వారి
దేశాలు కొట్టుకొని యేలినవారయినారు.

కృష్ణదేవరాయలు వుండగా రాజ్యముల తెలుగులరాయ
ఉ వెంకటప్పయ్యగారు అనే గొండి చంద్రగిరి పెనుకొండ మొదలయిన
దికేసుబాబుగారు కృష్ణదేవరాయలు యేలిన రాజ్యాలు యేలినవారయి
నారు సంపూర్ణము.